

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
Főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Öt hasábos petsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeii hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlennel beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyiszintén kéziratok nem adatnak vissza.

A mentelmi jog.

— ápril 12.

(—) Ugron Gábor képviselő mentelmi jogát felfüggesztette az országgyűlés kormánypárti többsége, és miért? mert ezzel a közös hadsereg főparancsnokságának óhajotok örömet okozni.

Ugyan minő hazaellenes cselekedetet követhetett el a lángoló hazaszeretetéről ősmert Ugron Gábor képviselő?

Semmit mást, minthogy azok ellen a gyáva osztrák tiszték ellen, kik előre élesre kifent kardjaikkal a fegyvertelen, s megtámadását legkevésbé sem sejtő Bartha Miklóson elkövetett ortvátadásért szóval és írásban fel mert szólalni.

Hát van olyan magyar ember — ha csak nem a hajdan ott állomásozott svalizsértől származott, vagy hazája ellen nyomoru zsoldba szegődött, — ki békén hallgatag túrje, hogy nemzete egyik fiát, itt bent Magyarországon saját pénzünkön tartott idegenek kényük kedvük szerint legyilkolják?

Hát annyira jutott már Tisza Kálmán vezérlete alatt a magyar, hogy bűnnek vétetik bent Magyarországon idegenek ellenében a magyar érdek, és a magyar emberket védelmezni, s azok megsértéseért, bántalmazásáért felszólalni?

Felszólalása heves volt Ugron Gábornak, mint a milyet a hazájáért rajongó, a hazájáért élni halni kész Ugron Gábortól csak is várni lehetett, de hát az a büntett, melyet azok a gyáva tiszturak orvmondon elkövettek, vonhatott maga után másnévű felszólalást?

Hát ha történetesen nem elég futósok lettek volna azok a tiszturak, s az általok felkorbácsolt indulat áldozataivá váltak volna, kit terhelne a felelősség sulya?

Bizony bizony, még megérjük, hogy ez a jól megosztakosított magyar országgyűlési többség legkisebb gondolkodás nélkül fogja elítélni mindazokat, kik magyarul érezni tudnak, s a magyar nemzet érdekében Osztrákia ellen felszólalni mernek.

Bizunk az esküdtészekben, mely hisszük, ítéletével nem fogja szentesíteni országgyűlésünk többségének hazafiatlan gondolkodását s tetteit.

A főváros VII. kerületében is megindult a mozgalom a függetlenségi párt érdekében. A Schuster-féle vendéglő nagy termében mintegy 150 választó polgár gyűlt össze, kik határozatilag kimondták: 1. hogy a párt szervezése működhetése céljából függetlenségi kört alakítanak; 2. hogy már az évben tartandó választásnál állítanak jelöltet, még pedig a körület viszonyaira való tekintettel olyan terfit, ki az ipari és kereskedelmi érdekek képviselője legyen.

Esztergomba tegnapelőtt érkeztek meg Eötvös, Verhovay és Mednyanszky képviselők, hol egy küldöttség élén Kud-

lik Géza tekintélyes ügyvéd fogadta az érkezőket. Rövid üdvözlő beszéd után az érkezők bandérium élén a városba vonultak, hol ezekre menő nép a választók legnagyobb része előtt leirhatlan lelkesedés közt fejtették ki pártunk programját és kéréseiket ostromozták a kormány politikáját. A kormány és habarekpart tönkre silányítottak; általános a meggyőződés, hogy pártunk győzelme ott bizonyos.

A földadóról szóló törvényjavaslat tárgyában tegnap a kormány vereséget szenvedett a főrendiházban. Zichy Nándor gr. indítványára a javaslat átdolgozás céljából visszautasított.

IHÁSZ DÁNIEL.

A magyar szabadságharc egyik legnevezetesebb alakja, Kossuthnak a száműzetésben hű társa, a törhetlen jellemű honfi — nincs többé... Vasárnap reggel jobblétre szenderült.

Ihász Dániel 1816-ban Nagy-Démban, Veszprémmegyében született. Tanulmányait otthon Vajda Péter nevelése alatt kezdte; később Sopronba ment, hol Székács a későbbi szuperintendens vezette az élénk szülői nevelését. Mikor Székács Győrré ment az akadémiára, magával vitte Ihász Dánielt is.

Atyja Ihász Sándor, anyja Nagy Erzsébet gazdag földbirtokosok voltak. Ihász szülői bejegyzésével a katonai pályára lépett. Itt sok nehézségekkel kellett megküzdenie. Gondoskodtak róla a német tiszték, hogy elő ne haladhasson. Mégis 1835-ben hadnagygyá lett.

1848-ban a magyar miniszterium egy zászlóalj szervezésével bízta meg. 1849 k. szept. 13-tól Kossuth legállandóbb, leghűbb barátja volt. Utazásaiban mindentütt követte őt. Beutazta vele Angolhont, Azzsiát, Amerikát s mindenütt küldött testvéreinek és hű barátjainak emlékeket. Az olasz legióban mint ezredes vett részt, sok ezer embernek mentette meg életét, a miért Viktor Emánuel négy érdemejelt fűggesztett mellére, a melyek után 4000 frank fizetést húzott évenként. Meg Damjanich megajándékozta egy négy itezős csutorával, a melyből sokszor ivott Victor Emánuel és mindig éljenezte a magyar sereget.

Midőn a magyar miniszterium kinevezése után kimondatott az általános amnesztia, sokan a bujdosók közül hazamentek, őt is hívták testvérei, barátjai de ő Kossuthtól nem akar elválni.

Azon férfiak közé tartozott, kik teljes erővel ragaszkodnak eszményi céljukhoz, s bármily pillanatban is készek azért éltüket feláldozni.

Ihász eszménye mindég hazájának függetlensége, szabadsága volt. Azért küzdött mindvégig. Az lebegett szeméi előtt mint élte alma egészen utolsó perceig, s midőn nem kockáztathatta véréte eszményeért, egész szeretettel csüggött és ragaszkodott ahoz, kit ideáljai megtestesülésének látott: Kossuth Lajoshoz. Ő éltét eszentül kizárólag Kossuthnak szentelte s elmondhatjuk, hogy apolója, barátja, mindene volt Kossuthnak.

Közel két hó óta gyöngéledett, február közepe óta többször volt ágybanfekvő beteg. E hó negyedikén fázásról panaszkodott Kossuth előtt, este pedig erős láz vett rajta erőt. Másnap reggel tüdőlobot, majd tüdőhártyalobot constatáltak nála. Kossuth mindent elkövetett hű barátja megmentésért, többször kibozatta hozzá Turin legelső orvosát. Kossuthnak Lajos fia és huga özvegy Rutkayné is a leggyöngédebben fáradtak körülötte, Szombat reggel a typhus jelei mutatkoztak rajta.

Délután a tüdő körül viz gyülemlét, teste puffadni kezdett, lélegzete súlyosult, torokára hurut nehezedett; vasárnap reggel pedig roppant nyugtalan éj után reggel nyolcz óraker szava elállt, félkilenczkor teljes nyugodtságban, Rutkayné és Gunszt Bertalan jelenlétében két gyöngye köhintés után kiadta lelkét.

Temetése tegnap délután volt.

Legyen könnyű neki az idegen hant.

Aldás pccaira!...

A debreczeni birtokviszonyok alakulása s a kaszázó-kérdés.

V.
Ezen feliratra a városi hatóság csak 1854-ben kapott feleletet, — midőn már ugy az ősiségi pátens mint az osztr. polg. törv. könyv életben volt, és ezen leiratban az mondatott az ősiségi pátens ellenére, hogy a kincstár az erdős és erdőten pusztákat a zálogból kiváltani szándékozik, s azokat nincs szándéka tovább Debreczen város és illetve a debreczeniek birtokában meghagyni.

Ezen váratlan leiratra Debreczen város akkori hatósága jónak látta teendőit kétszer is meggondolni, minek folytán a helyett, hogy az ősiségi nyilt parancsra, s ennek értelmében az elveszett zálogváltási jogra merev hivatkozással a kincstár követelését elutasította volna, megfontolva azt, hogy azon időkben a pátenssek könnyen termettek, s így nem lehetetlen, hogy a kincstár érdekei megmentése végett keletkezhettek egy másik pátens, mely az ősiségi pátens általános hatálya alól a kincstár érdekeit kivészi s ezen nagyon lehető esetben mind Debreczen város, mind a debreczeni polgárok a pusztá birtokokat elveszthették, megkérdezték előbb a birtokos polgárokat, és ezektől arra nézve, hogy birtokaikat megörökíteni s erre valami pénzt is áldozni hajlandók-e? s erről 1854. ápril 25. 26. kélt s általok aláírott okiratban írott biztosítást is vehén: felküldött egy küldöttséget Bécsbe a végett, hogy ez jelentse ki azt, miszerint a város a puszták örök jogáért bizonyos összeget fizetni kész a kincstárnak, mely ajánlat a kincstár részéről is, mint a bajos helyzetből kiségitő eszköz elfogadtatván: az örök jogért fizetendő összeg 419,000 frtban lett megállapítva, s annak részenkénti fizetés ideje is megállapított.

A bécsi kormány 1852. nov. 29-én az ősiségi pátens mellett még egy másik nyilt parancsot is hirdettetett ki, melyben az osztr. által. polg. törvényt — minden annak tárgyaira vonatkozólag addig létezett törvények, szabályok és szokások megszüntetés és hatályon kívül tétele mellett — Magyarországra nézve is kötelező törvénynek nyilvánította, s annak 1853. május 1-ső napján leendő életbelépését elrendelte; ugyanekkor tájban az urbéri viszonyok is véglegesen szabályoztattak, s a telekkönyvezés a földbirtok minden nemére néze megrendeltetett.

Ezen intézkedésekre, melyek által Magyarországon a földbirtok és hitelviszonyok rendeztetek és szilárdítottak, Magyarországnak égető szükségése volt. Az osztrák kormánynak erre vonatkozó lépései Magyarországra nézve maradandó becsüek és pedig annyival inkább, mert a magyar földbirtokhoz tapadt kinövések leválgdalását, mely a nemzetnek csaknem minden rétege nézve érzékeny fájdalmakat okozott, csak kimélettel nem ismerő ellenséges érzületű kormány hathatta végre, még ez is csak a pár évvel előbb történt katasztrófa nyomása alatt.

E műtétet magyarországi kormány aligha kivihette volna.

Az osztr. polg. törvény, és az ezzel összekötésben álló egyéb intézkedések az ingatlan vagyon birtoklását, mely a zálog és ősiség fenállása idején — midőn

a leginkább divatozó zálog szerződészek elvülés alá soha nem estek, midőn a legtöbb örök czim alatt történt eladások csak a zálogok kategóriájába estek, — midőn a nemesi ingatlan vagyonokat bírói végrehajtás útján csak kiváltható zálogként lehetett elárverelni — rendkívül ingatott volt, — megszilárdították a csaknem minden birtokos feje felett függő azon félelmet, hogy a következő napon nem áll é valaki elő, ki valamely régi elzalogításnál fogva földbirtokát sajátjának követeli, és azt a csekély zálog summának kifizetése mellett töle elveszi — elenyésztették, s az azelőtt bizonytalan birtokát — melyet ugy szólván a tulajdonos sajátjának nem tekinthetett, — feltétlen és korlátlan tulajdonává átváltoztatták és ugy a tulajdonos jogait mint az ingatlan tartozékait pontosan meghatározván ezt a hitelnek tökéletes alapjává minősítették. Így az osztrák polg. törvény 203. 204. 205. §-ai kimondják, hogy mindazon dolgok, melyek az ingatlan dolognak tartozékát képezik milyenek fű, fa, gyümölcsök mindaddig ingatlan vagyont képeznek mig a földtől el nem választatnak, a 422 § pedig feljogosítja a föld tulajdonosát arra, hogy saját földjéből az idegen fagyókereit kitephesse és a földjében levő fákat levághassa, vagy másként használhassa, a 366 §-ban meg van állapítva a tulajdonosoknak azon joga, hogy sajátjának birtoklásából minden mást kizárhat.

Ezek és számtalan más czikkei az osztrák polg. törvénykönyvnek oly nemű birtoklást mint a milyen a debreczeni határban az erdős puszták tekintetében fenállott, hogy t. i. magának a földnek zálog, illetőleg telekkönyvi tulajdonosai a polgárok voltak, ez azon termő fákat azonban nem a föld tulajdonosok, hanem más, jelesül Debreczen város vágathatta le — teljes képtelenségé tették.

Azon időben, midőn a fentebbiek szerint az erdős és erdőten pusztákra nézve Debreczen város a bécsi kormánnyal illetve camarával az örök jogot illetőleg 419000 frtba kiegyezett Debreczen város polgármesteri székét a kormány által kinevezett Csorba János foglalta el.

Csorba János a nagyváradi es. kir. helytartósági osztálynak volt tanácsosa, mint az absolut kormánynak kipróbált hive 1854. évi január 1-ső napjával azért neveztetett ki ide polgármesternek, hogy az ekkor tájban előforduló nagy műveleteknél minő volt az örökítés dolgan túl az 500 millió forintos ugynevezett önkényes állam-kölcsön — az absolut kormány érdeké hűségesen legyen képviselve, azonban ugy még is, hogy az érdek képviselőt Debreczen város díjazza.

Tehát Csorba János volt Bécsben az örökítési ügyben, ő ajánlotta meg az elévült zálogokért a 419000 frtot.

Csorba János látva azt, hogy az ősiségi pátens s osztr. polg. törv. könyv mellett nem lehet arra kiliatás, hogy az erdős és erdőten pusztákat az azt alzálogként birtokló, s az 1840. évi 21. t. cz. alapján készült telekkönyvben tulajdonosokként bejegyezve álló birtokosoktól a város számára a zálog summa megterítése mellett is elvenni lehessen, de még csak arra sem, hogy az erdős pusztákon levő fákat a földbirtokosok sérelmére tovább vágathassa; másrésről nem bírva megbarátkozni azon gondolattal, hogy az ősiségi pátens által, a zálogbirtokosoknak nyújtott elévülési kedvezmény a polgárok zsebében maradjon, az lón megállapítva, hogy örök jog megszerzése ezimen fizetesse meg busásan a földbirtokos polgárokat.

Azonban Csorba János (mert a tanácsnak többi tagjait, a kiknek Csorba mellett akarattok és hatáskörük alig volt, vele együltt nem említhetjük) nem csak a kincstárnak fizetendő 419000 frtot, de annak háromszoros-összegét szándékoztán bevenni, felírt a vele különben is egyetértésben levő es. kir. váradi helytartósághoz s kérte ma-

gának megengedtetni, hogy a kinstártól a város által most megörökített pusztákat, az azokat tényleg birtokló debreczeni polgároknak színté örök birtokába átbocsát-hassa, s azoktól az erdőten pusztákon minden nyilas tanya földért a már 1818-ban fizetett 100 frt zálog summán túl még 200 pfrot, — az erdős pusztákon pedig minden bogjas kaszáló után a már a fenti időben fizetett 12 frt zálog summán túl 28 pfrot szedhessen be örök jog megszerzése vagy örökítés czimén.

A nagyváradi cs. k. helytartósági osztály nem késett ezen engedélyt megadni s leküldeni.

Csorba János polgármester a leérkezett 3007154 és 40271854 számú helytartósági rendeleteket — melyek neki villámhárítót szolgáltatnak — azon ékes német nyelven, a melyen azok kiadva voltak; azonnal kinyomatta és a földbirtokosoknak széjel küldözte.

Népámitás.

V.

Nem akarjuk senki ítéletét praecokupálni s épen nem képezi ambíciókat, hogy a „D. Ellenőr“-rel egy izlésen legyünk; tetszésével remélünk találkozni, ha a közmegegyezés Kain-bélyegét sütjük annak homlokára, ki emelt fölvel káromolja azt ma, a minek szentségére tegnap — esküdt és ki istent megillető imádsággal borul le az előtt holnap, a mit ma a káromló ajka szennyevel undokított és ismét bálványként dönti porba, mit előbb az egy igaz istenség oltárára emelt, ki dőre, kajra álom látományának mondja azt ma, a mit tegnap meggyőződése erejével tisztá, kézzel fogható valóságnak, igazságnak állított . . .

Legyen neki az ő hite szerint! Ily „erkölcsi bátorság“-gal szemben mi büszkén hivatkozunk ama gyáva s a g u n k r a, mely nem engedi soha, hogy az oltárt, mely előtt tegnap fűdetlen fejjel leborulánk: ma, holnap, holnapután vagy bármikor máskor kapzabetyárok káromlásával illessünk. Nevezzenek önök gyávák, vakoknak, rossz politikusoknak, államférfiúi előre látás hiányában szenvedőknek; de mi nem fogunk az önök erkölcsi bátorságának nymbuszáért versenyre kelni s lelkünk törhetlen meggyőződésével fogunk küzdeni, hogy istenségünk szentélye ne változzék soha örömeleányok bűntanyájává . . . És ha jönne, ha jöhetne idő, a mikor hittünk meginog és új tanok előtt nyitnak meg lelkünket, hát legyenek meggyőződve, hogy új istenségünk iránt érzett tiszteletünk, imádságunk lánghevében porra égetnők régi istenünk jelvényét, de látór módra szitkozódni, „sárral dobálni soha sem lennénk képesek. Péternek hite megrendült Jézus istensége iránt s e fölötti bánatában félre vonult és sirt, sirt keservesen. Iskáriót, mert tudta istenségét, elárulta mesterét harmincz ezüst pénzért; az bűnös, de vétke emberi gyarlóság, mely sokakat megejthet; ez gonosz s műve ördögi gonoszság, melyet ember ritkán követhet el.

Tövölgyi Titusz ur kard élére, pisztoly golyóira volt kész életét vetni — istenségéért s midőn aztán az emberi gyarlóság megvesztegeté hitét, nem hagyta el sirva mesterét, hanem Judás esókkal elárulta s most gyáva hogy az áruló ta-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A Balaton tündére.

NÉPREGE.

A Balaton vidéke eredeti bölcsője a tündér regéknek. Magáról a tóról számtalan monda kereng, minő a kövélt arany-pénczek, a kecskekörnök, az elrablott menyasszony mondája. A vidék majd minden nevezetesebb pontjához fűződik egy-egy tündéres hagyomány, mely annak valami bűbajos erőt kölcsönöz, mi vonzza, s édes merengésben ringatja az utazót. — Csobáncz, Tátika, Somlyó gyönyörű regéit mintegy eleven képből látja a képzelet, midőn eme hallgatag vidék romjai felett megpihen.

De népmondái, regéi is megragadók e tájnak.

Ezek közül közlök egyet.

A Kenesétől Veszprémig vezet út a mint a tó meredek partja felett vezet el: hirtelen mély völgybe száll alá, melyből a másik oldalon szint oly bajos a feljutás, mint a minő volt emitt a leszállás.

A völgyet kikerülni azonban nem lehet, mert az, a messze elnyúló dombozá-

nitvány példáját kövesse, hát oda áll a farizeusok közé s biztatja, azokkal kiált: „Feszítsd meg, feszítsd meg!“

Nincs időnk és terünk, hogy apró részletekig domborítsuk ki a képet s a „M. Hirlap“ cikkein névszerint végigmenve, bizonyítsuk az adott körvonalok találó hűségét, azt hisszük kiáltó bizonyítéka annak az a rohamos hanyatlás is, mely a 8000 példányban nyomott lapot egyszerre megsemmisíté. Mert annak, hogy e lap oly mesés számban nyomatott, egyszerű oka — az ingyen és fél ingyen való osztogatáson kívül — az is volt, hogy benne mindenki meglelte a maga tetszetős színt. A ki hódol a trikolornak, annak Tövölgyi ur megírta, hogy ez a legszebb szín a világon, kit a sárga feketé szín látása büvöl el, annak meg bebizonyította, hogy ez minden egyéb színnek az alapja s megesküdt, hogy az égi béke jelvénye is, a szivárvány: „schwarzegelb.“ Egyik nap azután előfizettek az „atyfiak“ a másik nap a „sógorok.“ Beszélte ő azonkívül még a „vér-vörös“ szín szépségéről is; de mikor már ide jutott: nem hitt senki a — komának s ezek is azok is belátták, hogy lépén ragadtak s megvetve fordultak el tőle.

Tudnivaló dolog pedig még az is, hogy Tövölgyi ur nem csak a politikai kétkülosóság szerepét ügyesen játszó klow-n, hanem a társadalmi kérdések megvitásában is utánozhatatlan kameleón, és ha elfeledte holnap tóttal megezáfolni azt, a mit ma állított, azt azután elvégezte — tettel. Így cselekedte meg egy ízben, hogy méltó haragra gerjedvén az elsatnyult Árpád-ivadék divat-majmai, a nyegle piperkőzők ellen, döngedelmes vezércikk alakjában egy lángnyelvet böcsötött világgá a: „Kabát-bélesnek való“ esikös divat-rubákról, s alig hogy e lángnyelvek hirdetni kezdék vala az igét, hát Tövölgyi ur olyan zebra-bőrűz hasonló tarka öltözeten jelent meg szerkesztőségi személyzete előtt, hogy azok csak úgy maguk közt csóválgatták fejüket s mondogatták: No, ez már még is skandalum! A ruha-e, vagy az ellentmondás ruha és vezércikk közt? Nem tudjuk, de azt hallottuk, hogy az öreg M. bácsi sehogy sem tudta e látványt kiverni fejéből, s maig is azt hiszi, hogy: a tekintetes szerkesztő ur kifordítva vette magára gunyját, mert hát különben józan eszében kellene kételkednie, a mit pedig világért nem tett volna meg azon nagy respektusnak miatta, melyet Tövölgyi ur egy ízben az öregek véleménye fölött nyilvánított olyképp, hogy — szerinte törvényhozási uton kellene intézkedni az iránt, hogy az ötven éven felül levő emberek nézeti, mint a meggyöngült agyszámba nem vehető rögöszméi, a téboly nyilvánulásaiként vétessenek.

És itt a felzavart kedély arcunkba kergetett vérenek szégyenpirjával leteszünk egy pereczre az ecsetet s a mélyen fölhaborodott lélek undorával fordulunk el a képtől s hozzátok fordulunk polgártársaink, hozzátok intézzük a szót pártkülönbség nélkül, az öt világrész müvelt nemzeteihez fordulunk s kérdjük: Vane Kossuth Lajos, a nyolczvan éves aggasztán legutóbbi müvében is olyan, a mit a hazaszeretet melegevel átlengett lángelme fénye nem venne körül s nem tiszteletre, bámulatra ragadó-e épen lélekerejének ama fonsége, melylyel aggkora daczára, a

tot kanyarogva mindentütt ketté vágja, s partjai meredékebbek, mint az országot által átvágott s az emberi kéz által igazított részekben.

Leszállva a völgybe, — melyről azt állítják, hogy hajdan folyammeder volt, annak buján zöldelő alajzatán kényelmesen le lehet jutni a nagy tó habjaitól locsolt partra.

A völgynek az uttól a tó felé eső részén, a baloldalon több halász kunyhó áll, rendetlenül elszórva; a jobboldalon pedig, a gyakori földomlások miatt, nincs semmi emberi lak. Mondják, hogy hajdan itt is állott egy halászlak, de lakói elpusztultak, a kályiba összeomlott, még maradványait is elsodorta az idő.

Fent az orom csúcsán, a puszta oldal felett, áll egy magános sirkereszt, nagyon régi idők óta. A kegyelet ápolja s őrizi az elpusztulástól; s ha tán az e vidéken uralgó gyakori zivatár kicsavarja helyéből: siet a buzgó halásznép visszaállítani, vagy mással pótolni azt.

A puszta helyhez s a felette álló kereszthez, sajátos rege van kötve.

Abban a kunyhóféle kis házban, — melynek már puszta helye van csak; hajden, nagyon régen egy vén halász, a gazdag Hideg Máté lakott. Sok aranya, sok

közügyek fölmentő napi kérdéseire hozzá szót . . .

Legyen bár e kérdésünkre adandó válasz a nem, mi ennek daczára sem tartjuk jogosultnak s tudunkkal még a miniszteri asztal hulladék morzsáin elősködő sajtó zsoldosai sem mondták, mondhatták, hogy Kossuth Lajosnak a legújabb időkhöz emelt szavaiból a megerőtlenedett agg számba nem vehető expektorációs hangzanak föl.

És Tövölgyi Titusz ur ezt mondta s a fűtebb jelzett „törvényhozási intézkedés szükségét“ Kossuthnak egy épen akkor megjelent levelére vonatkozólag mondogta, oly levelére, melyet a müvelt világ összes hirlapirodalma reprodukált, a melynek jelentőségét egyik sem tagadta, hanem különböző szempontokból fölfogott érdekek gloszszálta.

Befejeztük a képet. Nem mintha Tövölgyi ur erkölcsi fogyatékának ez utóbbi volna mestermüve, s mintha a rajz az eredeti alpariságának teljesen megfelelő volna, hanem mert azt hisszük, hogy az élethűen fejtett körvonalok is eléggé föltűntetik a sző emberét.

Ha pedig valakinek nem tetszős, sőt visszatetsző a kép, ám bocsássanak meg, ennek nem a festő, nem a színek s nem a világítás az oka, de az eredeti alak, a minta. — Nem festhettük Nubia párduezát, mikor korcs szü- lötté, gyáva nyul áll előttünk.

Nem természetellenes és mi csak kötelességünket teljesítők s fogjuk teljesíteni, ha megélesítjük körmeit, hogy e korcszlöttét összetépje.

Brutus.

Szabadalvüparti haladás.

Nagyvárad, április 11.

A szabadalvü part tegnap délután összehitta a V.-Váraljai és Velencei választókat az „Uj világ“ címűt kávéház emeletébe. Az összehívást Steiner Lipót, Némethy Károly és Tokody Ágoston eszközölték, kik a gyűlöhelyen megjelenvén, a mintegy 100 főre tehető választó tömegnek hazafias beszédeket tartottak, intvén őket a kormányhoz való szilárd ragaszkodásra.

Komoly megfontolás után még helyeselték is többen a kortések beszédeit, de mikor egyik vezér a megjelenteket felhívta, hogy a Tisza Kálmán szavazóit írják fel a nevéket egy erre megnyitott lapra, lön általános rémület és futás, mindenki törekedett ajtón ablakon át menekülni.

Valószínűleg a szabadalvü part nem fogja még egykor megkísérteni a gyűlésezést ezen városrészekben.

A külföld.

A merénylők pöre. A cenzura mellett, mit az orosz kormány jónak látott alkalmazni a merénylők ellen tolyamatban levő pörben az értesítésekre, csak lassan jönnek az értesítések. Az ügyész hat óra hosszágú tartó vádbeszédet mondott, mely nagyhatást gyakorolt a hallgatókra és könynyen felfogható okokból nem a vádlottak, hanem inkább a nihilizmus ellen tartott vádbeszédet. Jeljabovot állítja oda bűnszerzőül. A pör folyamata azonban mindinkább azt látszik igazolni, hogy a merény-

ezüstje volt a vén Máténak, de bizony száz annyit sem adta volna drága kincsét, gyöngyvirágát, éj sötét szemű leányát, a szép Csillát. Úgy őrizte mint a szemefényét, vagy tán még annál is jobban. A neve Csilla, maga pedig tündér csillag volt. Nem is hívták másnak, mint: „tündér Csillának.“

De hát azt a tömérdek kincset honnan vette Hideg Máté, mikor azelőtt olyan szegény volt, miként a többi halászok? — Bizony azért a lelkét adta el az ördögnek.

Egyszer, midőn épen nagy-péntek napja következik, úgy este felé mondják neki a többiek: „gyere Máté fogjunk holnapra halat; — tudod bőjt lesz, jó pénzen megveszik majd Veszprémbe.“

Azt felelte arra Máté: „nem megyek én most halászni, mikor ilyen nagy ünnepek következnek; hiszen a mennyit érne az a hal, a mit fognánk, be ad nekem a jó Isten az ablakon is annyit, — nem tesz az engem gazdaggá!“

A többiek nagy mérgesen hogy elmentek: Máté elővette a nagy imádságos könyvét, aztán abból imádkozott. — A mint am azok kivetik a hálót a vízbe, s a aztán meg húznák kifelé: elfáradtak, oly nehéz volt. — „Ejnye, csak itt volna

let elkövetőinek elfogatásával és elítélésével nem sok kárt okoznak a nihilistáknak, mert az elfogattak a nihilizmus szervezetében nem játszottak vezérszerepet. A védők közül Unkovszky, Ryszakov védője csak az enyhítő körülményekre szorítkozhatot, valamint Chartulari is, Micheliou védője. Valamennyi vádlottat kötél általi halálra ítélték.

Gladstone, a rajongó görög-barát, maga inti a görögöket hogy Angolországtól segíelyt most ne várjanak, ha elég oktalank lennének háborút kezdeni. Gyanus, hogy ez intés szükségessé vált, mert azt mutatja, hogy Görögország háborút akar. Attól tartunk, hogy míg a görög meggondolja magát, meggondolja magát a török is, és megbánja nagylelkűségét, mely mindenesetre nagyobb áldozatába kerül mint a görögnek az áldozat elfogadása.

A készülődések török részről szakadatlanul folynak. A görög lapok valószínűnek tartják a hatalmas javaslatainak vissza utasítását Görögország által. Ahmed Hafiz pasa volt rendőrniszter a koszoza hadtest parancsnokává neveztetett ki; ő az a ki annak idején az ellenállást Ausztria irányában Boszniában szervezte. Cervis pasa eltávozott a fővárosból, hosszasan értekezve a szultánnal, Voloba ment a főparancsnokság átvételére.

Tuniszból jelentik: A bej határozta, hogy megtagadja a francziák azon kérelmét, hogy a kumirok megnyitése végett egyesüljön velük; ő egyedül akar területintézkedni. — A bej közölte tiltakozását a consulokkal; abban azzal valója Franciaországot, hogy megsérti a bej a porta és a barátságos hatalmak jogait. Az olasz kormány tagadó választ adott az olasz consul ösztönzése folytán irt azon kérvényre, hogy hadihajókat küldjön Tunisba. Biztosnak mondják hogy Husszien tábornokot, ki jelenleg Olaszországban lakik és Franciaország elkeseredett ellensége, Tunisba hívták. A kérdéses törzseket 15,000—20,000 főre becsülik; a bej 6000 embert küldött ellenük. Olasz emissáriusok és a „R forma“ levelezője a határra mentek s ott nyíltan ígérk az olasz hadsereg támogatását,

Dr. Révész Imre siremlékére adakoztak:

Sápy Sámuel ur gyűjtő ivén: Kapros Gábor 1 frt, Nagy Mihály 1 frt, Göttl Nándor 1 frt, Márton László 2 frt, N. N. 1 frt, Medve Kálmán 1 frt, Komlóssy Arthur 1 frt, Zivuska Ferenc 1 frt, Muraközy Károly 2 frt, Debreczeni takarékpénztár 25 frt, özv. Komlóssy Imréné 2 frt, Komlóssy Karolina 1 frt, Dalmi Kálmán 1 frt, Sápy Sámuel 25 frt. — Összesen 65 frt.

Ngos Simonffy Imre polgármester ur ivén: Barcsay István 3 frt, Vértessy István 3 frt, Hanke Leó 5 frt, Papp Ferenc tőjegyző 3 frt, Konthly Lajos 3 frt, Kiss Károly 2 frt, Veesei Károly 2 frt, Perce János 1 frt, Tóth János 2 frt, Tóth József 2 frt, Kis Orbán Imre 40 kr, Máthé Miklós 1 frt, Szatmári Sándor 2 frt, Tamássy

Máté, hogy segítene, nem bírjuk kihuzni reggelig sem. — No de csak mégis ki huzták. — Látták, hogy egy rozsz edény volt, az meg tele rut iszappal. —

„No ez jó lesz a Máténak! — Ezt az Isten neki küldte, be is dobjuk az ablakon!“ — Harman-négyen oda cipelték a nagy menkü súlyos edényt a Máté kis ablakához, aztán jó nagyot nevetve, bedobták a szobájába — „nesze Máté nesze, tedd el, — ezt az Isten küldte neked“ — Csak úgy csörgött az ablak üveg; — de még jobban csörgött ám a sok arany, d ága ezüst, a mi a nagy fazékból szétgurul . . .

Máténak elállott a szeme szája. — Be is csapta az imádságos könyvet, aztán bezárta az ajtót, ablak táblát, s szedte össze a sok tallért. — Vagy éjfélig mindig szedte. — Ettől kezdve aztán a vén Máté az ördögé lett. — A helyett, hogy mint máskor, imádkozott volna az imádságos könyvből: mindig csak a pénzt számlálgatta. El is feledte, hogy talán az Isten adta azt neki, még csak meg sem is köszönte.

(Vége köv.)

Károly 2 frt, Megyessy Ferenc 1 frt, Bruchner 1 frt, Tikos Imre 1 frt, Sándor 40 kr, Károly 1 frt, Hubay Bálint 1 frt, Somogyi Lajos 50 kr, Szathmari M. József 50 kr, Koszorus Lajos 1 frt, Smigula 1 frt, zsef 20 kr, József 1 frt, gyel 40 kr, László 30 kr, györgyi József 1 frt, Rác György 1 frt, Csapó István 1 frt, Györössy Gábor 1 frt, reczeni Lajos 1 frt, Sarok László 1 frt, Veress Lajos 1 frt, Körner Árpád 1 frt, Bogdányi 20 kr, Tarsas 10 frt, zália 10 frt, Sándor 1 frt, Összesen 82

Szunyog ivén: Szunyogmán 2 frt, Károly 1 frt, Lajos 1 frt, Bor 1 frt, Barthá 1 frt, Wonek 1 frt, Gruber 1 frt, Abaffy 1 frt, Balla 50 kr, Ujfalusi 1 frt, Simonfi 1 frt, Akos 1 frt, haly 1 frt, N. talan 05 kr, József 1 frt, Sándor 50 kr, dar Sándor 1 frt, Összesen 39

U J I

* A társaság az érdekes vási izek a gyűjtemény adva s ott a május 16-án a tartalékos rájuk nézve tart.

* Azon a lyet Mándok pott, Györi művés munkaszor az augmtkiállitáson

* Ismét dult el város sujtott vidék

* Ki a kik a jövő j

* „csendőség“ Debreczenben a kapitányi szobájában,

megtudhatók hogy szükség képes, magy közt, nőtlen, legyen, irni

* A H talomjátékar zónségünk következtetv

tat, hogy a a legérdekes

nagyszerűség nálunk kiviv

ranciaiát nyu zónségünk e

legkiválóbb provincia m hat. A „Bag

repét a jutal sok tanulmán

hisztük, — megoldani.

* Keré magyar orszá kereszt) egyi hogy minél veljen, kik a fontosabb sz reskeresztgy dulva, hogy csak ugy fog landó ellátás balyzatot ál ápolónok lak évi 175 frt

és elítélte
a nihilis-
nihilizmus
vezérszere-
Ryszakov
ülvényekre
ari is, Mic-
vádlot
ra itél.

örög-barát,
ngolország-
ha elég ok-
ni. Gyanus,
mert azt
borut akar-
g meggon-
át a török
mely min-
kerül miatt
asa.

széről sza-
lapok való-
vaslatainak
által. Aeh-
ster a kosz-
nevezetett
az ellen ál-
iában szer-
a főváros-
ánnal, Vo-
átvételére.

bej hatá-
ziák azon
egfenyítése
redül akar
közölte til-
azzal vá-
megsérti a
talmaik jó-
ló választ
se folytán
ókat küld-
ják hogy
leg Olasz-
szág elke-
k. A kér-
főre be-
dött elle-
"R forma"
ott nyíltan
tatásat,

ere ada-

én: Kap-
frt, Göitl
frt, N. N.
nlóssy Art-
frt, Mura-
frt, Takarék
Imréné 2
Dalmi Kál-

rmester ur
rtessy Ist-
pp Ferencz
frt, Kiss
frt, Percze
tőth József
Máthé Mik-
Tamássy

k kihuzn
mégis ki
rosz edény

! — Ez
lobjuk az
da czipel-
yt a Máté
nevetre,
sse Máté
küldte né-
lak tüveg;
ám a sok
y fazékból

szája. —
vet, aztán
szedte
félég min-
án a vén
lyett, hogy
az imád-
a pénzét
y talán az
meg sem

Károly 2 frt, ifj. Megyessy Lajos 1 frt, Megyessy Ferencz 1 frt, Szűcs Mihály 1 frt, Bruchner Ernő 1 frt, Agoston János 20 frt, Tikos Imre 1 frt, Erdélyi 50 kr, Nagy Sándor 40 kr, Tüdös József 1 frt, Lovassy Károly 1 frt, Szentgyörgyi Elek 1 frt, Károly Bálint 1 frt, Megyessy Lajos 1 frt, Hubay Bálint 1 frt, Megyessy Lajos 1 frt, Somogyi Lajos 50 kr, Szathmári Mihály 50 kr, Szathmári Károly 50 kr, Kémery 50 kr, József 50 kr, Csonka Károly 50 kr, M. József 50 kr, Ujfaluassy Lajos 20 kr, Smigula Márton 20 kr, Radeczki József 20 kr, Gergely Antal 2 frt, Kovács József 1 frt, Morvay Károly 1 frt, Lengyel 40 kr, Kerekes Gusztáv 30 kr, Barta László 30 kr, Lajossy János 30 kr, Szentgyörgyi József 30 kr, Erdélyi Mihály 1 györgyi József 1 frt, Beke Imre 1 frt, Csapó István 40 kr, Kapros Lajos 50 kr, Győrössi Gábor 1 frt, Liszkai 50 kr, Debreczeni Lajos 20 kr, Tóth Lajos 50 kr, Sarok Lálman 20 kr, Kohn Salamon 30 kr, Veress László 50 kr, Sáska Ignác 1 frt, Körner Adolf 2 frt, Erdélyi István 50 kr, Bogdány Imre 2 frt, Kovács Mihály 20 kr, Tarcsai Dániel és neje Vecsei Rozália 10 frt, Szabó Bálint 1 frt, Polgári Sándor 1 frt, Simonffy Imre 5 frt. — Összesen 52 frt.

Szunyog Sándor kataszteri igazgató ivén: Szunyogh Sándor 5 frt, Bernát Kálmán 2 frt, Csátár Lajos 2 frt, Hamar Károly 1 frt, Miskolezi Jenő 2 frt, Bányai Lajos 1 frt, Hosszay Pál 1 frt, Péter Gábor 1 frt, Budaházi 1 frt, Orosz Béla 1 frt, Bartha István 1 frt, Dálnoki Abraham 1 frt, Wonek Alajos 1 frt, Füssl János 1 frt, Gruber Robert 1 frt, Reményfy Lajos 1 frt, Abaffy Károly 1 frt, Abaffy Jenő 50 kr, ifj. Balla Károly 1 frt, Kepes László 50 kr, Ujfaluassy Soma 2 frt, Ottlik Ákos 1 frt, Simonffy Miklós 1 frt, Mendelovics Ákos 1 frt, Zselyi Imre 1 frt, Nagy Mihály 1 frt, Nyulánszky 1 frt, Leszka Bertalan 05 kr, Tóth Ignác 50 kr, Farkas József 1 frt, Balogh Lajos 50 kr, Horvát Sándor 50 kr, Góczy Sándor 50 kr, Kádár Sándor 1 frt, Majthényi Dezső 1 frt. Összesen 39 frt 50 kr.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

* **A tavaszi fegyvergyakorlatokra az érdekelt tartalékosok részére a behívási ívek a kapitányi hivatalnak át lettek adva s ott átvehetők.** A fegyvergyakorlat május 16-án veszi kezdetét s 13 napig tart. A tartalékos tisztek szintén behívottak, — rájuk nézve a gyakorlati idő egy hónapig tart.

* **Azon ezüst babérszoru,** melyet Mándoky jubiliuma alkalmával kapott, Györi János helybeli derék aranyműves munkája. Ugy halljuk, hogy e szoru az augusztus hónap tartandó iparműkiállításán ki lesz állítva.

* **Ismét két század katonaság** indult el városunkból a tiszai árvíz által sújtott vidékekre a mai napon.

* **Ki akar csendősné lenni?** Azok, kik a jövő január hó elsején életbe lépendő „csendőrség” kötelékébe belépni akarnak, Debreczenben jelentkezhetnek e hó végéig a kapitányi hivatalnak, az utca biztosok szobájában, hol a részletes feltételek is megismerhetők. Tájékoztató megemlítjük, hogy szükséges, mikép a jelentkező hadképes, magyar állam polgár, 20—40 év közt, nőtelen, vagy gyermektelen özvegy legyen, írni olvasni tudjon.

* **A Hunyady Margit** holnap jutalomjátékára még egyszer felhívjuk közönségünk figyelmét. Az előzményekből következtetve minden körülmény oda mutat, hogy a hátralevő szezonnak ez lesz a legérdekesebb estélye. Mind a darab nagyszerűsége, mind a jutalmazandóknak nálunk kivított eddigi sikerei biztos garanciát nyújtanak arra nézve, hogy közönségünk egyikében fog részvenni azon legkiválóbb műtélvezeteknek, melyeket a provincia művésze ez idő szerint nyújthat. A „Bagdadi hercegnő” óriási szerepét a jutalmazandó fogja játszani, ki e sok tanulmányt igénylő szerepet — bizvást hisszük, — hogy nevéhez méltóan fogja megoldani.

* **Kerestetnek betegápolónok.** A magyar országos segélyező nőegylet (vereskereszt) egyik főfeladatát abban keresi, hogy minél számosab betegápolónót neveljen, kik azután háboru esetén a legfontosabb szolgálatokat teljesíthetik. A vereskeresztgyulek azon szempontból kiindulva, hogy ezen szép, de terhes hivatalra csak úgy fognak nők reflectálni, ha állandó ellátásuk biztosítva van, oly szabályzatot állapított meg, hogy a kitanult ápolónók lakást, élelmezést, felső ruhát s évi 175 frt fizetést kapnak, továbbá 10

évi szolgálat után nyugdíjnyújtást is nyernek. Azt kellene hinnünk, hogy ezen valóban tisztességes ellátás mellett a pályázók elegendő számmal fognak önzönleni kivált mivel a központi választmány 124 főkját is felhívta alkalmas nők kérvényeiknek beiktatására, de mindaddig a folyamodók közül csak 11 alkalmas tanoncot választhattak. E jelenség okát mindenestire csak a szokatlan foglalkozásban s az úg újsgában keressük, s azért ismételve felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Bővebb értesítésekkel egy a központi választmány Brdagesten (II. lánchid utca l.) mint a vidéki választmányok készségesen szolgálnak.

* **Színház.** A Szatmári Árpád tegnapi jutalomjátéka mind anyagi mind szellemi tekintetben csak közepesen sikerült; a jutalmazott hosszantartó tapssal és két, szép bokréttával fogadtatt. — Sajnáljuk hogy a tisztán rossz körülmények szülte gyöngye jutalomjáték nem lehetett méltó azokhoz, melyekkel e legkiválóbb kedvencünk mindenkor és mindenha kitüntettetett közönségünk részéről. Kétszerezesen sajnáljuk e tény azért, mert az utolsó alkalom lett volna ez annak megjutalmazására, ki nek távoztával felmerül e nagy kérdés: „Ki lép ürrül nyomodba?!”

* **A kedélyes öreg urak** az általuk rendezett táncestélyből fenmaradt 15 o. é. forintot szívesek voltak a nőegylet rendelkezésére bocsátani, oly feltétel alatt, hogy az a szűkölködők enyhítésére fordítassék. Az említett összeget Szőgyényi István ur szíves volt hozzájárítani és az ki is osztott. Fogadják öszinte köszönetemet. Gróf Kornizs Zsigmondné nőegyleti elnök.

* **A hírlapírók** nyugdíjintézeté alapja javára szépen folytak az adakozások. Legújabbban az Assicurazion Generali, adományozott 2000 frtot, a „Foncière” pedig 25000-et.

* **Tóthfalussy Gusztáv** szintársulatunk jeles tagjának holnapután, esztőtörtökön tartandó jutalomjátékát ajánljuk a közönség figyelmébe. Adatni fog ekkor „Ernani” operából egy részlet s a „Csikós” 2-ik felvonása Balog György ur közreműködésével. Ezután „Cox és Box”, kitűnő angol vígjáték, Cziffer Nándor és Kerekes Géza felléptével. — Felvonásokban a városi dalárda tagjai fognak dalokat előadni.

* **Füstbe ment törv.** Egy egyetemi hallgató a végből hivta össze az egyetemi ifjúságot, hogy a királyfiának menyegzése alkalmából átnyújtandó hódoló irat felől tanácskozzanak, 4000 egyetemi tanuló közül azonban csak ötven jelent meg, ezek többsége is tiltakozott a terv ellen. — Megemlítjük e helyütt, hogy néhány fővárosi hírlapíró is fog „disz” költeményt vinni a királyfiának. A verset Jókai csinálja.

* **Csáktornyai Lajos,** fiatal tehetséges költőnkől, — ki mellesleg megígyezve lapunknak is munkatársra, s igéretét bírjuk, hogy ezután sürűbben megkeres közleményeivel, — e hó 10-én a Pótfi társaság rendezés havi ülésén olvastott fel több igen szép dalt a társaság érdekes alelnöke Komócsy József. — A szép tehetségtű fiatal író e fellépésével egészen meglepte a díszes közönséget, mely nem fukarkodott tetszését tapsaival kifejezni.

* **A népszínházban** tegnap nagy sikerrel adták elő „Üdvöske” című operettét. A legközelebbi ujdonság a „Színházi hírlapírók” Karczag Vilmos s Szabolcsi Boházata lesz, mely e hó 22-én adatik elő.

* **A szinidény** Aradon véget ért. Ez évadot igen szép siker koronázta ott. Érdemes felemlíteni, hogy 41 drámai előadás mellett csak 15 operette előadás volt.

* **Az árvíz.** Hódmezővásárhelyről ápr. 11-ről írják: Tegnap óta vizünk két hüvelyket áradott, 30 óra óta tartós eső is ostromol bnnünket. A vezegés Tiszavonal a válság legreménytelőbb perezeit küzd, ázázott szivárgó töltéseink sokáig már nem tarthatók. A bekövetkező szél egyik vagy másik részre minden pillanatban reá zudíthatja az ártengert. Ma ismét 400 katona érkezett ide. Báró Rosenzweig kapitány a fenyegető veszéllyel szemben maga kérte a hatóságot, hogy örködésre rendelt katonái a töltésu dolgozhasanak. Sokan költözökni kezdenek, a katasztrófa bekövetkezése esetén nők, gyermekek, agkok menekülhetnek; a kiben férfi sziv és becsület van, utolsó lehetőség dolgozik a körülményben. Nyiregyháza ról ápr. 9-éről írják nekünk. A Tisza vizállása jóval meghaladta az eddig ösmert magaslatot, — a Tisza mentében Tokajtól Halászig megfeszített erővel dolgoztak, létérti küzdelem volt, hogy a földültéseket megtartsák, a foly-

tonos eső, szél lehetlenné tette, és tegnap éjjel bekövetkezett a katasztrófa, Berzelnél meghánya a Tisza a töltést és most rohamosan tör, megsemmisítéssel fe. nyegetve a közeli falvakat.

* **Aki választó akar lenni,** figyelmeztetjük, hogy múlt évi adóhátralékát e hó 15-éig fizesse, különben a választók jövő évre szóló névjegyzékébe nem lesz felvéve.

* **A színházi nyugdíj-intézet** e szinidényben utolsó gyűlését vasárnap délelőtt tartotta meg. — A midőn a folyamlatban levő nyugdíjintézeti ügyek lettek elintézve, s a tagok részére a szükséges igazolványok kiállítottak.

* **Az aggteleki barlangban** szükségelt előmunkálatok megkezdődtek. Legelőbb is a régi veszedelmes vízpallókat cserélik fel, rendes hidakkal, azután fognak hozzá az utak járhatóbbá tételéhez; a bejáratot lépcsőkkel teszik kényelmessé, az alacsonyabb helyeken részint a tetőzet, részint az alapzat bevágása által teszik járhatóvá az utat, állandóan nedves helyeken pedig deszkapadokat raknak le: megkezdik nemokóra a barlangnak bányamérnöki felmérését, s az egyes érdekesebb helyeknek a koromtöli letisztítását stb. stb.

* **Unikum.** Állami nagy bérlő és Nemes Csulai Kégl György ur bérlétén, — írják nekünk — a legutóbb megtrúlt gazdasági állás elnyerhetése végett jelentkezett nála egy 35—36 éves igen ajánló külsejű, edzett munkaképes fiatal ember. Kégl urnak meg is tetézt ezen fiatal ember s miután előéletét kérdezé — elmondá, hogy ő már egy nagyobb birtok kezelője volt, honnan — miután fizetéséből annyit megtakarított, hogy avval a tanfolyamot bevégezhesse, M.-Ovárra ment, melyet jó sikerrel bevégezvén, jelenben állomást keres. Miután azonban K. ur arról lett meggyőződve, hogy sem inas, sem lovász nem volt az illető, de még hozzá — horrendum — képzett ember is, — kijelentette, hogy miután végzett, nem használhatja. Szükséges azonban tudni, hogy K. ur gazdaságijeinek legnagyobb része inas és lovász volt, kik a poroló korbáccsal s az istállóban szívták magokba a gazdai tudományokat. Ez tény, mit az illető előadása nyomán közlünk s ehhez nem kell commentár; ez megmutatja azt, hogy K. ur, ki annyira töri magát a képviselői állásra — mennyit érhet ott az országházban!!!

* **Denevér vadászat.** Nyitrán, a Csóka-féle házban, az ablakok deszkával vannak betéve. A sok veréb és más madarakon kívül, egy denevér is oda vetődött, s a helyet szorgos vizsgálat után alkalmasnak találván; ingyen árendába vette s oda valamennyi atyafával be is költözött. Évek múltán a nemzedék, erős nemzedék szaporodott. De mint minden nagyobb nemzedékben, úgy itt is megkezdődtek a viszálykodások, pártos belháborúk. Ez természetesen nem mehetvén csöndben, a háziak megokálták a csatazajt, s a napokban a 285, erőteljes harcsozból álló armádiának kitették a szűrt.

* **Rövid hírek.** A Kecskeméti és Iszák között történt postarablás elkövetésének gyanuja egy ágasegyházi csikóra nehezedik, kinek elfogatását már elrendelték. — D é v é n y mellett a piszkos vizű Morvában egy urilag öltözött női holttestet huztak ki. Kiletét nem tudják. — Puszt a P a k s o n Csonge János esküdt a feleségét addig verte egy láncos kötéllel, míg a szegény asszony meg nem halt. A gyilkost elfogták.

Fővárosi hír.

A szoknya mint életmentő. Golda Anna 18 éves szobalány tegnap délelőtt sugárut egyik palotája, első emeletjének ablakait tisztogatta. Tisztogatás közben a lány hirtelen megsédült s az ablakból kibukott. Szerencséjére szoknyájánál fogva felakadt az ablak alatt levő lámpatartóba s ámbár onan esakhamar lapotyant a földre, mégis, miután az esés ezáltal mérsékeltt erővel történt, súlyosabb sérülést nem szenvedett.

Terményüzleti hetijelentés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápril 9.

Buza. E héten a kínálat mérsékelt volt, nagyobbbrészt idegen minőségű buzákbán; belföldi áru a vizáradások és rossz országutak következtében kevés hozatván, mi által az ebbeli ajánlatok nagyon meggyérültek. A vételkeov jó, tulajdonosok követeléseiket magasra tarták és szilárd hangulat mellett finom buzák 30—

40 krra alsórendűek pedig 40—50 krral emelkedtek. Az eddigi forgalom mintegy 80,000 m. m. tesz ki.

Tiszavidéki buza 12.80—13.70.
Rozs. Hangulata igen szilárd, árak 5000 m. m. forgalomnál szilárdak maradtak jegyez frt 10.50—70 kr.
Zab: helyi fogyasztók és a külföld által kérték és miután egyáltalán semmi hozatal nincs, ugy a szükségselet raktár árura szoritkozott frt 6.40—80. Forgalma 4000 m. m.

Árpa takarmányi áruból egy kevés hozatott, mi azonnal felvásároltatott 20—30 kr drágább árakon. Jegyez 6.80—7.30 forgalma 3000 m. m. Maláta árpa késői vetés miatt kérték 50—60 krral drágább. Forgalma 5000 m. m. ft. 7.75—8.75 Serfőző árpa hiányzik jegyez ft. 9.50—10.50.

Tengeri: hiányzik fogyasztók által kerestetik, folyton emelkedő irányzatot követ 30—40 krral drágább. Bánati tengeri frt 5.90—0. Oláhtengeri frt 6.10—15. Bánati repeze frt 12.—12.25. Köles kis forgalommal jegyez frt 6.—6.20.

Lobmayer J. F.

Szerkesztői üzenet.

Szalatnai L. urnak. A „grófnó titkát” megkaptuk. — Ha jó: a közlés lesz a felelet. — E héten azonban nem kezdhetjük meg, mert mások vannak előjegyzésben. Különben is ily terjedelmes mű átolvasása napokat igényel.

Fontos a gyomorbetegekre.

T. Schaumann Gyula gyógyszerész urnak Steckerában.

Egy jó barátom által ajánlva gyomorsójából 2 dobozt használna, s már az első dobozual kitűnő hatást értem el. Ennek folytán kérem szíveskedjék 2 dobozt posta utánvétel mellett küldeni.

Altienbach, 1877. november 11-én.

Tisztelettel,
Herzog József,
plébános.

Kapható a készítő gyógyszerésznél Stockerauban, ugy minden rendű gyógyszerészeknél Magyar-országban. 1 doboz ára 75 kr.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket m i e l ő b b m e g t e n n i méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó hármely napjától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégettkrészetel. Lakása n.-hatvan-utca 1576. sz. a.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

194.

8. Bérl. 20. sz.

Szerda, ápril 13-án

HUNYADI MARGIT utolsó felléptüül

adatik:

A bagdadi hercegnő.

Dráma, 3 felvonásban.

Kezdete fél 8 órakor.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótlajdonos.

